

**Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych**

Senat X kadencji

Szanowny Panie Przewodniczący,

w dniu 4 czerwca br. uchwalona została Ustawa o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 (druk senacki numer 142; dalej: Ustawa).

W art. 75, wprowadzającym zmiany do ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695 i 875), w pkt 47 przewiduje się dodanie regulacji **obligujących kredytodawcę** do zawieszenia wykonania umowy o kredyt konsumencki, umowy o kredyt hipoteczny i umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 ustawy – Prawo bankowe, w przypadku złożenia wniosku przez kredytobiorcę, który spełnia określone ustawą warunki. Zgodnie z dodawanym art. 31fa ust. 2 zawieszenie wykonania umowy przysługuje kredytobiorcy, który po dniu 13 marca 2020 r. utracił pracę lub inne główne źródło dochodu. W przypadku, w którym stroną umowy jest więcej niż jeden kredytobiorca, dla spełnienia warunku określonego w zdaniu pierwszym wystarczy utrata pracy lub innego głównego źródła dochodu przez jednego z nich. Ustawa przesądza, że w okresie zawieszenia wykonywania umowy kredytobiorca nie jest zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umowami, o których mowa w ust. 1. Zgodnie z art. 31fb regulacja ma zastosowanie do umów zawartych przed dniem 13 marca 2020 r., jeżeli termin zakończenia okresu kredytowania określony w tych umowach przypada po upływie 6 miesięcy od tej daty. Jednocześnie ustawa przesądza, że **okres zawieszenia wykonywania umowy nie jest traktowany jako okres kredytowania**, jak również, że **okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegają przedłużeniu o okres zawieszenia wykonywania umowy** (art. 31fa ust. 9).

W odniesieniu do wskazanej powyżej regulacji Kasa Krajowa pragnie podnieść, że możliwość złożenia przez kredytobiorcę wniosku o zawieszenie wykonania umowy nie została ograniczona żadnym

terminem, co w konsekwencji oznacza, że taki wniosek będzie mógł zostać złożony także pomimo znacznego upływu czasu. Ustawa nie reguluje też sytuacji, w której w okresie zawieszenia kredytobiorca zostanie ponownie zatrudniony. Dodatkowo brak jakiegokolwiek *vacatio legis* (przepisy art. 75 pkt 47 mają wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia) oznacza, że kasy nie będą miały czasu na dostosowanie swojej działalności, w tym systemów informatycznych, do nowych wymogów. Na trudności w stosowaniu regulacji, w kształcie przyjętym przez Sejm, wskazują także liczne głosy przedstawicieli rynku finansowego.

Kasa Krajowa pragnie ponadto zwrócić uwagę, że w świetle przytoczonych wyżej regulacji wśród wymogów zawieszenia wykonania umowy nie ma warunku ograniczającego możliwość skorzystania z zawieszenia wyłącznie przez kredytobiorcę kredytu regularnego, co – jak się wydaje - oznacza, że z wnioskiem o zawieszenie będzie mógł skutecznie wystąpić także kredytobiorca posiadający zadłużenie z tytułu kredytu, który był już wcześniej restrukturyzowany. Mając na względzie, że zawieszenie wykonania umowy ma charakter obligatoryjny, kredytodawca nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji zmiany harmonogramu płatności wynikających z takiej umowy – zwłaszcza, że w tym przypadku zmiana harmonogramu nie jest wynikiem opóźnienia w spłacie należności z tytułu kredytu, lecz bezpośrednim skutkiem regulacji ustawowej nakazującej zawieszenie wykonania umowy na wniosek kredytobiorcy spełniającego przesłanki określone w Ustawie.

W związku z powyższym Kasa Krajowa pragnie wskazać na konieczność odpowiedniego uwzględnienia rozwiązań dotyczących obligatoryjnego zawieszenia wykonania umowy, w zakresie tworzenia odpisów aktualizujących należności kredytowe, uregulowanych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. poz. 268). Mając na względzie, że prace nad Ustawą są bliskie finalizacji, uwzględnienie tych rozwiązań w ocenie Kasy Krajowej powinno nastąpić w ramach toczących się aktualnie prac nad zmianami przedmiotowego Rozporządzenia, co pozwoliłoby na wyczerpujące uregulowanie, w odniesieniu do kwestii tworzenia odpisów aktualizujących, skutków zarówno fakultatywnego, jak i obligatoryjnego odroczenia spłat kredytów i pożyczek udzielonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe tym członkom, którzy w trudnym okresie związanym z COVID 19 mogą borykać się z nadzwyczajnymi, przejściowymi problemami z regularną spłatą swoich zobowiązań, „tak, aby nie wywołało to negatywnych skutków finansowych dla kas poprzez tworzenie odpisów na tego typu ekspozycje, co stanowiłoby dodatkowe (oprócz uszczuplenia przychodów ze względu na brak spłaty) obciążenie finansowe kas”¹.

Skierowany do Kasy Krajowej w dniu 9 czerwca 2020 r. do zaopiniowania Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, który przewiduje m.in. regulację o charakterze epizodycznym pozwalającą na odmienne potraktowanie w aspekcie obowiązku tworzenia odpisów aktualizujących nieobligatoryjnej zmiany terminu (harmonogramu) spłaty należności na wniosek dłużnika uzasadniony okolicznościami wynikającymi z kryzysu spowodowanego pandemią wirusa

¹ Na tak sformułowany cel projektowanych zmian wskazuje Uzasadnienie do Projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, nr z wykazu prac legislacyjnych Ministra Finansów 185.

wywołującego chorobę COVID-19, powinien zostać uzupełniony poprzez dodanie regulacji odzwierciedlającej tę okoliczność, że przewidziane w Ustawie obligatoryjne zawieszenie wykonania umowy nie stanowi opóźnienia w spłacie kredytu, lecz stanowi nie powodujące konieczności pomniejszenia wartości należności kredytowej ustawowe przedłużenie terminu spłaty, przy czym – *lege non distinguente* - takie potraktowanie skutków zawieszenia wykonania umowy na podstawie art. 31fa Ustawy powinno być niezależne od tego, czy ustawowe przedłużenie terminu spłaty kredytu w wyniku zawieszenia wykonania umowy jest pierwszą czy też kolejną zmianą terminu spłaty kredytu.

Łączę wyrazy szacunku,

Rafał Matusiak
PREZES

Do wiadomości:

Pan Tadeusz Kościński, Minister Finansów

